

Osoby niepełnosprawne na rynku pracy w województwie dolnośląskim

03.12.2021 r.

W przypadku osób z niepełnosprawnością aktywizacja zawodowa wpływa nie tylko na integrację ze społeczeństwem czy sytuację ekonomiczną, zapewniając niezależność finansową, ale także pełni funkcję rehabilitacyjną i terapeutyczną, rekompensując ograniczenia wynikające z niepełnosprawności. W wielu przypadkach, w tym również wśród osób z niepełnosprawnością, zauważyć można pozytywny wpływ pracy na jakość życia, poczucie satysfakcji i zadowolenia z życia ogólnie rzecz biorąc.

Osoby z niepełnosprawnością według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności¹

↑ 0 9,5%

Wzrost odsetka osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej w IV kw. 2020 r. w relacji do IV kw. 2019 r.

W IV kwartale 2020 r. populacja osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej liczyła 253 tys. i była większa niż w IV kwartale 2019 r. o 22 tys. osób.

W miastach, w analizowanym kwartale 2020 r. zamieszkiwało 69,2% osób z niepełnosprawnością (71,9% w IV kw. 2019 r.), a na wsi 30,8% (wobec 28,1% w IV kw. 2019 r.).

Wśród osób z niepełnosprawnością najwięcej było osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (45,4%), a następnie ze znacznym (27,7%) i lekkim (26,9%).

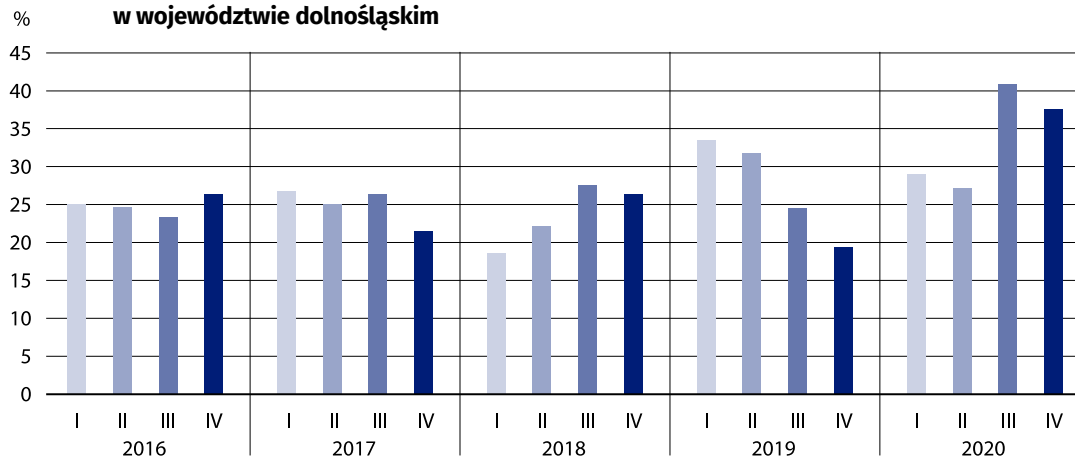
Niepełnosprawne osoby pracujące w wieku 16 lat i więcej w IV kwartale 2020 r. liczyły 56 tys. osób (o 24 tys. osób więcej niż w IV kw. 2019 r.). Oznacza to, że wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością kształtował się na poziomie 22,1% (wobec 37,6% w wieku 16-64 lata), podczas gdy w populacji ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej wyniósł w IV kw. 2020 r. 55,3%. W relacji do IV kwartału 2019 r. wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością wzrósł o 8,2 p.proc.

W IV kwartale 2020 r. w miastach wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej wyniósł 21,7%, a na wsi – 23,1%.

Większość osób z niepełnosprawnością pracuje w sektorze prywatnym (73% badanej zbiorowości), z tego blisko 88% w roli pracowników najemnych.

W IV kwartale 2020 r. w woj. dolnośląskim wskaźnik zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej ukształtował się na poziomie 22,1%

Wykres 1. Wskaźniki zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16-64 lata w województwie dolnośląskim

¹ W badaniu reprezentacyjnym BAEL do osób z niepełnosprawnością zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Pracujące osoby z niepełnosprawnością według badania popytu na pracę ²

4,1%

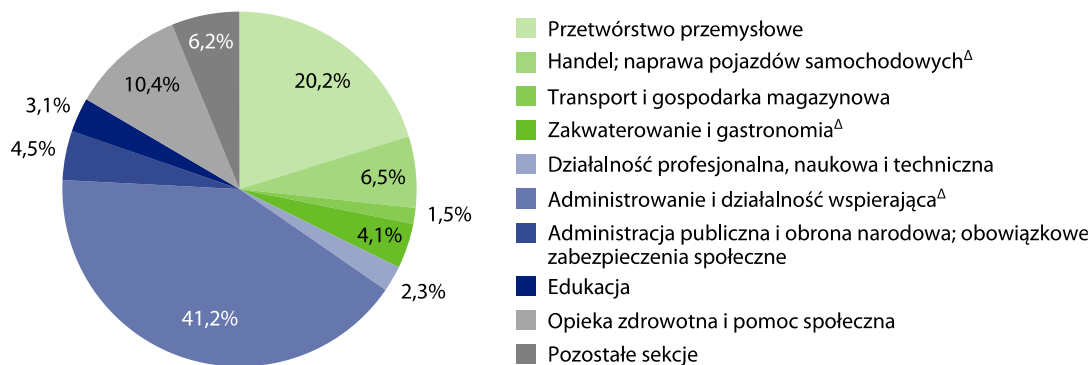
Odsetek pracujących osób z niepełnosprawnością w II kw. br.

W końcu II kwartału br. liczba pracujących osób niepełnosprawnych w woj. dolnośląskim w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób wyniosła 38,9 tys. W relacji do I kwartału br. liczba ta zwiększyła się o 54,1%, a w relacji do IV kwartału 2020 r. – zmniejszyła się o 10,7%. Udział pracujących osób z niepełnosprawnością w liczbie pracujących ogółem stanowił 4,1% i było to więcej o 1,4 p.proc. w stosunku do I kw. br. i mniej o 0,5 p.proc. w relacji do IV kw. 2020 r.

Większość osób z niepełnosprawnością, tj. 83% z nich (32,4 tys.), pracowało w sektorze prywatnym, ale także w przedsiębiorstwach powyżej 49 osób pracujących (31,9 tys.). W przedsiębiorstwach małych, do 9 osób pracujących, pracowała co 20. osoba z niepełnosprawnością (czyli 5% niepełnosprawnych osób pracujących).

W końcu II kwartału 2021 r. najwięcej osób z niepełnosprawnością, tj. 16,0 tys., pracowało w sekcji administrowanie i działalność wspierająca, a następnie w przetwórstwie przemysłowym (7,9 tys.) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (4,0 tys.).

Wykres 2. Struktura pracujących osób niepełnosprawnych według sekcji w województwie dolnośląskim w końcu II kwartału 2021 r.

W odniesieniu do końca IV kwartału 2020 r. liczba osób z niepełnosprawnością w administrowaniu i działalności wspierającej zmniejszyła się o 11,5%, podczas gdy w przetwórstwie przemysłowym oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej zwiększyła się odpowiednio o 4,2% i o 0,5%. W relacji do I kw. br. wzrost był utrzymany w trzech wymienionych sekcjach, tj. w przetwórstwie przemysłowym (o 68,3%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 50,6%) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 76,9%). W porównaniu z I kw. br. największy, ponad 2-krotny, wzrost pracujących osób niepełnosprawnych odnotowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia.

W przypadku działów PKD 2007, w końcu II kwartału br. najwięcej osób z niepełnosprawnością pracowało w przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością detektywistyczną i ochroniarską (9,3 tys. osób, tj. 23,9% ogółu pracujących osób z niepełnosprawnością) oraz działalnością usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (5,6 tys., tj. 14,5%).

Spośród ogółu pracujących osób niepełnosprawnych w końcu II kwartału br. 3,5 tys. osób pracowało na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. W relacji do I kwartału br. liczba osób pracujących na specjalnie dostosowanych stanowiskach zwiększyła się o 82,6%, a w relacji do końca IV kwartału 2020 r. zmniejszyła się o 22,1%.

Liczba zakładów, które były zainteresowane zwiększeniem zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w końcu II kwartału br. wyniosła 2,2 tys. i w skali kwartału odnotowano ich mniej o 2,2%,

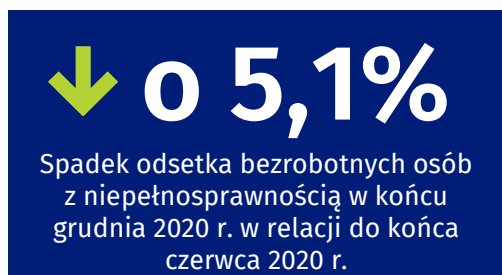
W końcu II kwartału 2021 r. w woj. dolnośląskim większość pracujących osób z niepełnosprawnością zatrudnionych było w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób

Najczęściej osoby z niepełnosprawnością zatrudniane są w firmach prowadzących działalność detektywistyczną i ochroniarską oraz usługową związaną m.in. z utrzymaniem porządku w budynkach

² Na podstawie reprezentacyjnego badania popytu na pracę Z-05. W badaniu uwzględniono osoby z niepełnosprawnością o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.).

a w porównaniu do końca IV kwartału 2020 r. – mniej o 6,8%. Najczęściej możliwość zatrudnienia osób z niepełnosprawnością zgłaszały przedsiębiorstwa działające w sekcji: przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych. W końcu II kwartału br. w wymienionych wyżej sekcjach liczba zakładów, która zgłosiła zainteresowanie zwiększeniem zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, wahała się między 200 a 500.

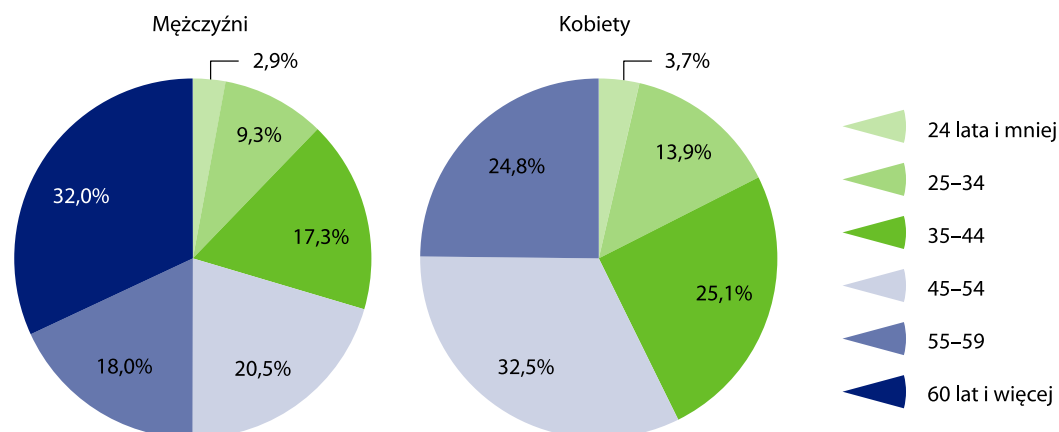
Bezrobotne osoby niepełnosprawne ³

W końcu grudnia 2020 r. liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 4,6 tys., w tym 17,0% osób miało prawo do zasiłku. W relacji do końca czerwca 2020 r. zaobserwowano zmniejszenie liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych o 247 osób.

W końcu grudnia 2020 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych osób z niepełnosprawnością stanowiły osoby w wieku 45-59 lat (tj. 46,4% ogółu bezrobotnych osób z niepełnosprawnością). Odsetek tej grupy osób w relacji do końca czerwca 2020 r. wzrósł o 0,8 p.proc. Z kolei niepełnosprawne osoby niemające pracy, ale poszukujące jej aktywnie w wieku 24 lata i mniej stanowiły w końcu grudnia 2020 r. 3,2% (wobec 3,6% w końcu czerwca 2020 r.).

Wykres 3. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według wieku i płci w województwie dolnośląskim w końcu grudnia 2020 r.

Ze względu na to, że osoby z niepełnosprawnością mają relatywnie niski poziom wykształcenia, w zbiorowości bezrobotnych osób z niepełnosprawnością najwyższy odsetek stanowią osoby z wykształceniem co najwyżej zawodowym (zasadniczym zawodowym lub branżowym stopnia I). W końcu grudnia 2020 r. osoby z takim wykształceniem stanowiły 68,5% ogółu bezrobotnych osób z niepełnosprawnością (wobec 68,2% w końcu czerwca 2020 r.).

W końcu grudnia 2020 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 310 osób niepełnosprawnych z wyższym wykształceniem, tj. o 7,5% mniej niż w końcu czerwca 2020 r. W strukturze bezrobotnych osób niepełnosprawnych obserwuje się także obniżenie odsetka osób z wykształceniem wyższym z 6,9% w końcu czerwca 2020 r. do 6,7% w końcu grudnia 2020 r.

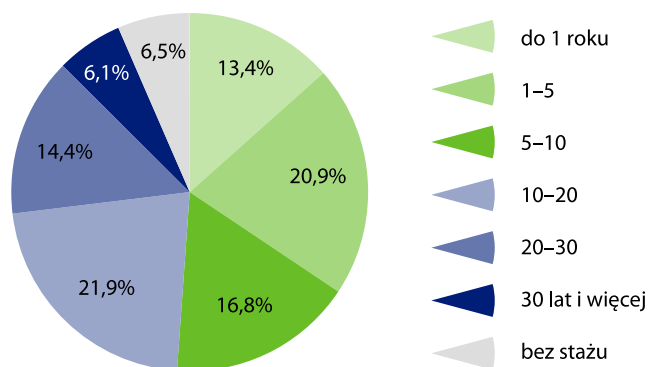
Na podstawie analizy bezrobocia w końcu grudnia 2020 r. można było zauważyć, że podczas gdy w zbiorowości bezrobotnych osób pełnosprawnych najwięcej było osób z krótkim stażem pracy, tj. 1-5 lat (26,2% ogółu pełnosprawnych osób bezrobotnych), tak w przypadku osób z niepełnosprawnością największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby doświadczone, ze stażem pracy 10-20 lat (21,9% ogółu niepełnosprawnych osób bezrobotnych).

Bezrobotne osoby z niepełnosprawnością powyżej 50 roku życia stanowiły 52,6% ogółu bezrobotnych osób niepełnosprawnych, a w wieku do 25 roku życia – 3,2%

Zmniejsza się w ujęciu bezwzględnym, jak i względnym liczba bezrobotnych osób z niepełnosprawnością z wykształceniem wyższym

³ Na podstawie danych Ministerstwa, Rodziny i Polityki Społecznej (sprawozdanie MRiPS-01).

Wykres 4. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według stażu pracy^a w województwie dolnośląskim w końcu grudnia 2020 r.

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby posiadające staż pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy wyniosła w końcu grudnia 2020 r. 2,2 tys., co stanowiło 48,2% ogólnej liczby bezrobotnych z niepełnosprawnością (wobec 45,2% w końcu czerwca 2020 r.). Z kolei osoby niepełnosprawne pozostające bez pracy przez okres do 1 miesiąca stanowiły 5,9% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych osób bezrobotnych (wobec 7,1% w końcu czerwca 2020 r.).

W końcu grudnia 2020 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 206 ofert pracy dla bezrobotnych osób z niepełnosprawnością, tj. o 49 ofert pracy mniej niż w końcu czerwca 2020 r. Na 1 ofertę pracy przypadało w końcu grudnia 2020 r. 22 bezrobotnych osób z niepełnosprawnością (w końcu czerwca 2020 r. – 19).

Podsumowanie

Problematyka dotycząca osób z niepełnosprawnością wymieniana jest w wielu dokumentach strategicznych, w tym w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2030. Poprawa dostępności przestrzeni i usług oraz stopień realizacji postawionych w dokumentach strategicznych celów wymaga wnikliwej oceny sytuacji osób niepełnosprawnych, w tym również ich sytuacji na rynku pracy.

Wśród zbiorowości osób z niepełnosprawnością zaobserwowano następujące podstawowe tendencje na dolnośląskim rynku pracy:

- ✓ **wzrosła liczba pracujących, co widoczne było także we wzroście wskaźnika zatrudnienia z 13,9% w IV kwartale 2019 r. do 22,1% w IV kwartale 2020 r.,**
- ✓ **w II kw. 2021 r. wzrosła (blisko 2-krotnie) liczba niepełnosprawnych osób pracujących na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością w relacji do I kw. br., ale obniżyła się (o 22,1%) w stosunku do IV kw. 2020 r.,**
- ✓ **w ciągu półrocza zmniejszyła się o 6,8% liczba zakładów, które były zainteresowane zwiększeniem zatrudnienia osób z niepełnosprawnością,**
- ✓ **w końcu roku 2020 zmniejszyła się liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w relacji do końca czerwca 2020 r., w tym liczba osób z wykształceniem wyższym zarówno w ujęciu bezwzględnym, jak i względnym,**
- ✓ **zmniejszyła się liczba ofert pracy w urzędach pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych z 255 w końcu czerwca 2020 r. do 206 w końcu grudnia 2020 r., co wpłynęło na wzrost liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy (z 19 w końcu czerwca 2020 r. do 22 w końcu grudnia 2020 r.).**

Odsetek niepełnosprawnych osób długotrwale bezrobotnych stanowił 61,8% w końcu grudnia 2020 r. (wobec 58,5% w końcu czerwca 2020 r.)

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny we Wrocławiu
p.o. Dyrektora Halina Woźniak
tel: 71 371 64 00

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
tel: 71 371 63 62, 71 371 64 55

wroclaw.stat.gov.pl

[@WROCLAW_STAT](https://twitter.com/WROCLAW_STAT)

[@USWroclaw](https://www.facebook.com/USWroclaw)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Powiązane opracowania

[Ludność i gospodarstwa domowe w województwie dolnośląskim. Stan i struktura społeczno-ekonomiczna. NSP Ludności i Mieszkań 2011](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna](#)

[Wskaźnik zatrudnienia](#)

[Popyt na pracę](#)

[Bezrobotni zarejestrowani](#)

[Pracujący niepełnosprawni](#)